Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 100 (850) ♦ Вівторок, 31 травня 1994 року ♦ Ціна договірна

ОСВІДЧЕННЯ В КОХАННІ

ІНАКШЕ і не назвати інтерес, який виявили кияни до вже традиційного свята — Дня міста. Тисячі жителів і гостей столиці України в суботу і неділю прийшли на Хрещатик, майдан Незалежності, парки над Дніпром. Та, безумовно, всі рекорди побив Андріївський узвіз, де й яблуку ніде було впасти. Якщо на головних магістралях і площах міста в основному можна було «насититися» духовно, то на Андріївському узвозі вирував ярмарок з розвагами, забавами, карнавалами.

Підприємливі люди подбали про те, щоб гостям тут було і що купити, і чим поласувати, і над чим посміятися. Давно вже не зустрічала в один день стількох знайомих, як на Андріївському узвозі. Побачилася з друзями, з якими вже років зо два спілкуємося тільки по телефону — все ніколи. А знайомих облич скільки: депутати колишні і нинішні, політики, артисти, письменники, журналісти! Усі, мабуть, прийшли за натхненням. Але ж і на гарне пиво та вареники, шашлики, млинці, а дітворі з нагоди такого свята перепало по «Снікерсу» чи «Баунті», якщо батькам по кишені, або ж по морозиву, якого цього разу, здається, було вдосталь.

На славу потрудилися заклади громадського харчування — такого вибору наїдків і напоїв уже давненько не бачила. Щоправда, ціни... Але ж свято, то можна собі й дозволити.

У суботу на Андріївському узвозі побував Президент України Леонід Кравчук, помилувався виробами народних майстрів, поспілкувався з людьми.

(Закінчення на 4-й стор.)

Сорок сім народних депутатів пропонують якнайшвидше внести до порядку денного питання соціального захисту населення

Група народних депутатів, зокрема, профспілкові працівники та інші (всього 47), звернулися до Голови Верховної Ради О.Мороза з пропозицією включити до розгляду сесії як першочергові питання звіт Кабінету міністрів про виконання постанов Верховної Ради від 17 і 23 грудня 1993 р. щодо стабілізації соціально-економічного становища в Україні; доповідь Президента про становище у країні та забезпечення державою соціальних гарантій і прав громадян; пропозиції уряду щодо напрямів реформування національної економіки, її ефективної структурної перебудови в інтересах держави і громадян.

У зверненні народних депутатів наполягається на найшвидшому розгляді законопроектів «Про оплату праці», «Про межу малозабезпеченості», «Про профспілки». Проекти названих законів підготовлено.

(Закінчення на 2-й стор.)

Продиктовано в номер

У взаємних інтересах

До Києва з офіційним візитом прибув Президент Турецької Республіки С.Демірель. Учора високого гостя прийняв Президент України Л.Кравчук. Під час бесіди обговорювалися питання, які становлять взаємний інтерес. Президент Турецької Республіки поклав вінок на могилу Невідомого солдата. Увечері у Маріїнському палаці Л.Кравчук та С.Демірель підписали українсько-турецькі документи. Того ж дня відбулися переговори між міністрами закордонних справ України та Туреччини.

Запоріжжя: зустрічі з Іваном Плющем

Щедрою на зустрічі — з працівниками полів і ферм (на Новомиколаївському конезаводі), робітниками (в мартенівському цеху металургійного комбінату «Запоріжсталь»),жителями обласного центру (на критому ринку та в крамницях облспоживспілки), медиками (в обласному центрі екстремальної медицини і швидкої допомоги) — була програма дводенного перебування у Запорізькій області народного депутата України, кандидата у Президенти України Івана Плюща.

— Не брати близько до серця настрої людей може лише той, хто наділений якимись нелюдськими параметрами. Тим паче, що ці настрої не що інше, як крик душі, —зазначив в інтерв'ю «Голосові України» Іван Плющ. — Необхідно лише, щоб кожен розумів причини таких настроїв. Перша з них — економічна, друга — відсутність державної ідеології, яка б донесла народові сутність цих причин. Як раніше ми казали, «вскрыть гносеологические корни». Цього сьогодні не робиться. Одним це невигідно, іншi — не хочуть. Якщо боятися настроїв людей, ми й далі будемо заганяти проблему вглибину.

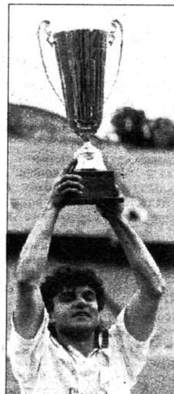
Аграрії прагнуть поміняти «правила гри»

На найближчому засіданні Кабінету міністрів, цілком ймовірно, буде розглянуто комплекс нагальних заходів щодо подолання платіжної кризи в сільському господарстві. За словами міністра сільського господарства і продовольства Ю.Карасика, ці заходи передбачаються також у відповідному проекті Указу Президента України, що його Л.Кравчук незабаром підпише. Йдеться про нові джерела фінансування агросектора, скасування податку на добавлену вартість на м'ясо і молоко, цільові кредитні лінії і субсидії, обов'язковий аванс для заготівельних та переробних виробництв, які прийматимуть зерно та насіння за держконтрактом у розмірі не менше 7 трильйонів карбованців, тощо.

На колегії, яка відбулася у міністерстві наприкінці минулого тижня, Ю.Карасик застеріг: «Не вірте чуткам, буцімто на хід подій справляє вплив аграрне лобі у парламенті».

Вшанування гетьмана

У Батурині урочисто відзначають 350-річний ювілей гетьмана Івана Мазепи. У заходах з цієї нагоди взяли участь народні депутати України, провідні історики, а також тисячі гостей з усього світу. Учасників свята привітав телеграмою перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко. Колишню гетьманську столицю відвідали Надзвичайні й Повноважні Посли ФРН та Франції в Україні Александер Арно та Мішель-Ів Пессік. Заступник Патріарха Київського і Всієї Руси-України митрополит Філарет відслужив панахиду біля пагорба-пам'ятника жертвам царського погрому в 1708 році.

Футболісти одеського «Чорноморця» вдруге в своїй історії заволоділи Кубком країни. З почесним призом в руках — Тімерлан Гусейнов. Подробиці про матч «Чорноморця» з «Таврією» читайте на 4-й стор.

Продиктовано в номер

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День журналіста

На підтримку ініціативи делегатів 1 Всеукраїнського з'їзду редакторів газет і журналів **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято працівників засобів масової інформації — День журналіста, яке відзначати щорічно 6 червня — у день прийняття Спілки журналістів України 1992 року до Міжнародної федерації журналістів.

Президент України Л.КРАВЧУК

м.Київ
25 травня 1994 року

Всесвітній банк зацікавлений в інвестиціях під проекти в українську економіку

Питанням, пов'язаним з інвестуванням в українську економіку західного капіталу, була присвячена зустріч Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з головою регіонального представництва Всесвітнього банку Даніелем Кауфманом на його прохання.

Як відомо, банк об'єднує 180 країн і щороку розробляє понад 100 проектів у сфері приватизації, реформи підприємництва і розвитку приватного сектора. Україну було прийнято до цієї організації 1992 року.

Голова регіонального представництва Всесвітнього банку ознайомив Олександра Мороза зі своєю діяльністю в Україні. Як повідомив Даніель Кауфман, Всесвітній банк уже тепер може надавати Україні щороку 1 мільярд доларів, але для цього українська сторона повинна прийняти рішення щодо юридичного захисту іноземних інвестицій. Голова Верховної Ради і представник Всесвітнього банку обмінялися думками щодо стану української економіки, можливих проектів.

За словами Олександра Мороза, нині завершується розробка програми стабілізації економіки України, яка має назву «Труд», за участю кваліфікованих спеціалістів, яких досі не залучали до подібних проектів. Великі надії покладено на постійну комісію Верховної Ради України з питань економічної реформи, до складу якої увійшли бізнесмени, спеціалісти у сфері ринкових відносин.

Чутки про закриття ЧАЕС дещо перебільшені

Головна мета поїздки Президента України, виконуючого обов'язки прем'єра та членів уряду до Славутича минулої п'ятниці була заспокоїти людей. Дискусії останнім часом про можливе закриття ЧАЕС, підкріплені чутками про те, що нібито МАГАТЕ також зробило висновки про доцільність закриття станції, призвели до того, що люди, які тут працюють, захвилювалися. Частина з обслуговуючого персоналу звільнилася, жителі навколишніх населених пунктів, зайнятість яких залежала від того, чи буде працювати ЧАЕС, кидали хати і перебиралися в інші місця. Ніхто не збирається закривати станцію без серйозного обгрунтування такої потреби і ретельного вивчення всіх аргументів за і проти — пообіцяв представникам трудового колективу ЧАЕС Президент України. Він побував у Славутичі на центральному щиті управління, пункті управління першим блоком. Люди зустріли Леоніда Кравчука доброзичливо і, схоже, повірили йому.

До офіційного візиту в Україну

Як ми вже повідомили на першій сторінці, в Україні з офіційним візитом перебуває Його Високоповажність Президент Турецької Республіки Пан Сулейман Демірель.

С.Демірель народився у 1924 році в с.Ісламкої, провінція Іспарта, Туреччина. Закінчив в 1949 році інженерно-будівельний факультет Стамбульського технічного університету. У 1954—1960 роках був генеральним директором Державного управління водного господарства Туреччини. З 1960 року по 1964 рік викладав у Середньосхідному університеті. Був одним із засновників партії справедливості (ПС). З січня 1963 року — заступник, а з жовтня 1964 року — Генеральний голова ПС. У 1965— 1980 роках неодноразово очолював уряд. 12 вересня 1980 року в результаті військового путчу був зміщений з посади прем'єр-міністра. Повернувся до активної політичної діяльності після референдуму 6 вересня 1987 року. Був обраний Генеральним головою праволіберальної Партії вірного шляху у листопаді 1987 року. Після загальних виборів у вересні 1991 року був знову обраний прем'єр-міністром. З 16 травня 1993 року став дев'ятим президентом Турецької Республіки.

Володіє англійською мовою і є автором численних книжок, статей та есе з питань політики.

Сорок сім народних депутатів пропонують якнайшвидше внести до порядку денного питання соціального захисту населення

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Слід урахувати, наголошують депутати, що Верховна Рада попереднього скликання двічі приймала рішення (у 1992 і 1993 роках) і доручала уряду розробити і подати на її розгляд проект закону «Про оплату праці». Проект Закону «Про межу малозабезпеченості» уряд мав подати до парламенту ще 1 січня цього року. Проект Закону «Про профспілки» було розглянуто у першому читанні ще у жовтні 1992 року.

Народні депутати вимагають відновити чинність зупинених Декретами Кабінету міністрів Законів «Про індексацію грошових доходів населення», «Про підприємства в Україні», повернутися до оподаткування підприємств з прибутку та встановити неоподаткований мінімум доходів громадян на рівні офіційно визначеної межі малозабезпеченості, остаточно розв'язати проблему компенсації населенню втрат від знецінення вкладів у Ощадбанку, установах Укрдержстраху та по товарних облігаціях.

(У наступному номері «Голосу України» читайте добірку матеріалів, де порушені проблеми життєвого рівня населення, зокрема питомої ваги зарплати у собівартості продукції).

Інтерв'ю в кулуарах

У Верховній Раді України

Народні депутати України відповідають на запитання:

1. Як ви оцінюєте роботу нової Верховної Ради України?

2. Ваші прогнози щодо вибору прем'єр-міністра?

Борис ОЛІЙНИК, фракція комуністів України:

1. Щось до болю знайоме вгадується у залі. Так, можна цей парламент силовим методом оголосити професійним, але якщо в ньому працюють непрофесіонали, то і парламент таким буде. Я вважаю, що дострокові вибори до Верховної Ради, як і всі інші вибори, були нам накинені, щоби створити вакуум влади, в чому зацікавлені силові поля, що перебувають за межами нашої благословенної України.

2. Хто стане прем'єром — не можу сказати. Не тому, що уникаю відповіді, — треба його шукати. Може, дивитися не тільки на тих людей, котрі під рукою, а й на місцях. Хто в цей розхитаний період зумів зберегти в своєму регіоні стабільну ситуацію, принаймні не загурчати вниз, як це пішло в інших. Звісно, подивитися і тут. І щоб ми не на фракціях це вирішували, а передусім брати до уваги компетентність тої чи тої кандидатури.

Ну, може, декому не сподобається спектр кольорів претендента, але якщо переступатимемо через політичні амбіції, працюватимемо задля держави, то ми згодимося на оптимальну постать,яка стане прем'єром. Але і він повинен мати право формувати свою команду.

Василь КОСТИЦЬКИЙ, група «Реформи»:

1. Старт був непоганий. А потім почали збуватися прогнози, у тому числі й мої, про поляризацію політичних сил, яка в цьому парламенті набагато більша, ніж у попередньому. Ліві сили вже мають трьох своїх представників у керівництві Верховною Радою. Далі вони намагатимуться зайняти ключові позиції і в комісіях. А в умовах, коли до керівництва приходять з недостатньою професійною підготовкою, зростає роль апарату, який може працювати по-різному: під умілим керівництвом виконувати функції, які належить, в іншому випадку — може узурпувати владу. До чого це призводить, ми вже знаємо.

2. Оскільки лівий блок бере на себе всю відповідальність за ситуацію в державі, то вже очевидно претендуватиме на те, щоб посаду прем'єра зайняв його представник. Хоча особисто я у доборі на цю посаду виходив би з політико-професійних задатків особи.

Олександр СКИПАЛЬСЬКИЙ, група «Державність»:

1. Політичні ігри, нечесні прийоми не сприяють конструктивній роботі Верховної Ради. Ведучи політичні дебати, депутати забувають, що народ чекає від них передусім рішучих дій в економіці, поліпшення життя. Дехто забуває також, що ми проголосили деполітизацію армії, служби безпеки, інших силових структур, й знову починає ігри навколо них. Тому я вважаю, що глава верховної влади повинен звернути увагу депутатів на те, аби під час виборів голів комісій, які займатимуться армією, законністю, економікою і фінансами, ми виходили з професійної підготовки кандидатів на ці посади, а не з політичної кон'юнктури.

2. Щодо прем'єра , то я вважаю, що це залежатиме передусім від Президента України.

Депутатів запитували Василь ТУГЛУК і Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ

Народний депутат України Валерій ЄВДОКИМОВ:

«Народ вірить нам, а ми не віримо одне одному»

Народ України покладає особливу надію на своїх нових обранців, на кардинальні заходи щодо реанімації законодавства країни, вбачаючи в цьому можливість не лише зупинити спад виробництва, а й забезпечити його відродження, захистити права людини, полегшити скрутне матеріальне становище громадян.

На жаль, баталії, що спалахнули в парламенті з приводу формування його структури, значною мірою затримують здійснення сподівань виборців. Депутати застрягли в процедурних питаннях. Цілком здоровий розподіл депутатів за фракціями та депутатськими групами поки що вносить істотний розлад у діяльність парламенту. Політичні амбіції, завзята боротьба лідерів фракцій за більшість у законодавчому органі часом породжують безвихідь у розв'язанні невідкладних проблем, некерованість у роботі парламенту.

Останнім часом у засобах масової інформації з'являються чутки про слабкий склад депутатського корпусу, має місце недоброзичливість до депутатських груп і окремих депутатів. Нізащо не можу погодитися з такими позиціями.

Я, юрист-професіонал, не належу до будь-якої з партій, з симпатією ставлюся до всіх, для кого головна мета — захист прав людини та суверенність нашої незалежної держави. З величезним задоволенням відзначаю професіоналізм багатьох депутатів. Повірте, серед них не натрапляв на людей, які не думають про інтереси народу, своїх виборців. Просто зайва гарячковість, брак досвіду парламентської роботи, деяких спеціальних знань стримують нашу конструктивну діяльність. Та мудрість і досвід обов'язково візьмуть гору. Тільки треба з цим трохи поспішити. Народ стомився чекати, йому потрібна негайна допомога, його не цікавлять наші палкі дебати, йому потрібні рішучі заходи щодо виходу з кризи, потрібні результати.

Так, сьогодні з багатьох проблем немає шляхів розв'язання без порушення Конституції України та ряду законів. Аналіз найважливіших правових актів показує, що багато з них не відповідають тою чи іншою мірою Конституції України, окремі просто суперечать одному. Через відсутність Конституційного суду ці негативні моменти поглиблюватимуться. У цьому зв'язку діяльність вищих державних органів втрачає свою ефективність, завдано непоправної шкоди державі та інтересам нашого суспільства. Вихід один: негайно вносити відповідні поправки і приймати нову Конституцію. Діяти рішуче, сміливо, не озираючись назад, не посилаючись на процедури і регламент.

Ми ж бо опинилися в пікантній ситуації. Народ вірить нам, а ми не віримо одне одному. Деякі депутати вважають, що окремі групи намагаються обдурити одна одну. Насправді це самообман. Нестриманість у висловлюваннях від мікрофонів, суперечки через дрібниці, підозрілість лідерів фракцій створюють ситуацію, якої не повинно бути. Це суперечить нашим загальним цілям. Отож я закликаю всіх депутатів до миру й злагоди, конструктивізму задля реалізації наших програм.

Постановою Верховної Ради створено робочу групу з 15 депутатів для розроблення проекту доповнень і змін до Конституції України, куди ввійшли представники всіх депутатських груп і фракцій. Ми сподіваємося, що її активна робота сприятиме швидшому прийняттю рішень щодо структури парламенту.

У багатьох країнах світу постійно діючим органом у парламенті є комітети. Структура комітету додає вагомості, значущості, дає можливість структурувати комітет за різними схемами, що утруднює такий процес у комісіях, які, як правило, функціонують на тимчасовій основі. Для України такий варіант досить придатний і його можна й треба використовувати. Та поки що депутати вирішують інакше — не вносити змін до Конституції України і повернулися до створення комісій. Усе це ускладнює процес структурування парламенту.

У палких суперечках депутатів з'явилося понад 70 назв майбутніх комітетів (комісій). І, повірте, з кожним із них хочеться погодитися. Але неможливо задовольнити всі стосовно назв. Важливо дати основний напрям характеру діяльності комітету, і надалі підкомітетами регулювати всі потрібні пропозиції депутатів. Усі галузі народного господарства важливі й потрібні, та не можна забувати, що Верховна Рада — законодавчий, а не виконавчий орган і має лише законодавчі й контрольні функції. Тому не так важлива назва комітету, як фахівці, їхнє бажання і вміння працювати в ньому.

У правовій демократичній державі, якою ми хочемо бачити незалежну Україну, має бути надійна і струнка державна система, здатна негайно реагувати на будь-який факт недодержання Конституції. Такою системою є Конституційний суд. Його треба створювати негайно. Саме він визначить вирішальну думку щодо проблем поділу властей, виборів, кримського та інших найважливіших питань. Зволікання з обранням Конституційного суду щонайтяжче впливає на стан конституційної законності, на всю державно-правову систему країни.

Дуже важливим і гострим питанням є законодавче закріплення правового статусу Верховної Ради України. Стосунки законодавчого органу зі структурами виконавчої і судової влад терміново вимагають створення надійних юридичних механізмів конституційного права. На особливу увагу заслуговує в цьому аспекті парламентський контроль, який об'єднав би у собі процедури одержання інформації і контролю. Досвід попередньої Верховної Ради України свідчить, що найслабкішим місцем у її роботі був парламентський контроль за дотриманням і застосуванням законів органами виконавчої влади на всіх рівнях. Отож сьогодні вкрай потрібне створення спеціального комітету з контролю, який до того ж матиме і законотворчу функцію. В парламентах багатьох країн світу такі комітети діють досить продуктивно.

Перші дні роботи парламенту показали, що депутат навіть для прийняття простого рішення має володіти глибокими знаннями в сферах економіки і права, науки і культури та багатьох інших. Спеціальна література щоденно поповнює особисті бібліотеки депутатів. Але катастрофічно не вистачає часу про все потрібне, не кажучи про те, що треба відповідати на листи виборців, а за багатьма з них уживати конкретних заходів. Для всього цього потрібні відповідні умови роботи. Багато хто з депутатів через скромність не порушує поки що питання матеріального забезпечення. Та не можна брехати самим собі і людям. Не може сім'я депутата, який працює на професійній основі, живе в готелі, прожити на депутатську зарплату — 1 млн. 300 тис. карбованців. Не може депутат добросовісно й професійно виконувати свої обов'язки, не маючи окремого офісу і мінімального допоміжного технічного апарату. Не повинен депутат, котрий розв'язує найважливіші проблеми країни, залежати від когось матеріально або морально. І треба, щоб народ знав про це. Не слід грати на почуттях людей, викликаючи з цього приводу симпатію чи антипатію. Мова не йде про особливі привілеї депутатів. Депутатський бюджет має бути таким, яким він має бути, а не таким, яким його хтось хотів би бачити.

Наша держава у змозі утримувати свій депутатський корпус не гірш, як у будь-якій цивілізованій країні, але за однієї важливої умови. Народ утримує не дармоїдів, а професіоналів, людей, здатних навести порядок у країні, в короткі строки піднести життєвий рівень людей, захистити конституційні права своїх громадян.

Резонанс

Експорт — не гра «в Чапаєва»

Уявімо, що сьогодні постанову уряду «Про перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає квотуванню і ліцензуванню у 1994 році» відновлено, а нову систему зовнішньої економічної діяльності, на введенні якої наполягає Валерій Кравченко («ГУ» від 18 січня), відмінено. Що ж нас чекає?

Згадана постанова особливо боляче вдарить по Луганщині. Основні види експортної продукції у нас — метал, аміак, азотні добрива. Всі вони потрапляють до спецрежиму. Виходить, невеликі підприємства, колгоспи, комерційні структури, готові обміняти, наприклад, металопрокат на гостро необхідні нафтопродукти, зробити цього не зможуть. Ліцензіями володітимуть лише спецекспортери, підприємства та організації, котрим такий привілей делегує Кабінет міністрів України. Отже, залишимося без бензину. Нафтопродукти, використовувані областю торік, сьогодні потрапили до нас саме через ті структури, що їх збираються відправити у відставку.

Навіть з цього прикладу зрозуміло, що стаття Валерія Кравченко винятково актуальна. Вона вимагає докладного вивчення та аналізу ситуації.

Будувати власну зовнішню політичну діяльність Україна має інакше, ніж нині. Але зміни треба запроваджувати виважено, продумано.

Багато що в статті радника Президента викликає в мене сумніви. Пропоновано, приміром, щоб експортери, посередницькі організації здійснювали експорт без кількісних обмежень. Граючи на різниці внутрішніх і зовнішніх цін, хтось може домогтися величезних прибутків. Для себе — не для держави. Держава тільки втрачатиме свої національні багатства, все з неї вивозитимуть за безцінь. Тому регулювання експорту — як тарифне, так і не тарифне — має бути за прикладом всіх інших країн світу.

Дозвіл на експорт — усім суб'єктам господарської діяльності за категоричної умови попередньої оплати податків державі. Так було б, звісно, легше і простіше. Але чи реальний пропонований варіант за нинішніх умов глибокої економічної та фінансової кризи? Наприклад, ціна металу Алчевського металургійного комбінату вже сягає 7 мільйонів карбованців за тонну. Експортерові слід купити метал, сплатити транспортні витрати до порту, а тут ще й попередній податок. Кому під силу вкласти ті величезні кошти, коли більшість наших підприємств і організацій не має за що купити нафтопродукти? Попередня сплата податку неминуче підвищить ціну продукції, а вона й так досягла межі. До того ж наш метал на Заході великого попиту не має.

Може постати і така ризикована ситуація: експортер попередньо сплатив податок, а намічена операція зривається. Таке можливе. Внесені до державного бюджету гроші заморозять, і спробуй-но їх звідти вилучити.

Вимога до експортера щодо надання банківської гарантії іноземного партнера про обов'язкову попередню сплату податків також призведе до небажаного підвищення ціни на продукти: за одержання такої гарантії теж треба платити.

Ситуація — як у грі «в Чапаєва». Пам'ятаєте? Коли дві шашки вибивають ту, що між ними. Шашка, яка прийняла удар, вилітає за дошку. Її програно. Експортер, на якого тиснутиме грошовими поборами держава з одного боку, а вимушене підвищення ціни — з другого, теж може опинитись у програші. А це не в державних інтересах.

Щодо системи контролю за експортом продукції, ліцензуванням товарів, то, на мою думку, треба створити єдину комп'ютерну систему. Виділило Міністерство економіки квоту. Міністерство зовнішніх зв'язків видало ліцензію, оформлено митні документи — вся ця інформація за комп'ютерними каналами хай надходить до однієї організації, наприклад, до відповідного відділу податкової інспекції чи до нової, спеціально створеної служби. І все буде ясно: хто, коли, які документи одержав, коли вантаж перетнув кордон, коли валюта надійшла експортерам.

А поки що в цьому цілковите безладдя. Наприклад, Міністерство зовнішніх зв'язків може не знати, що якесь підприємство одержало ліцензію і вивезло за кордон продукцію. Постійного контролю за валютою у такому разі Національний банк не здійснює, він провадить його лише в тому разі, коли на це дасть розпорядження Кабінет міністрів республіки.

Треба спростити видання ліцензій, але контроль за експортом продукції, надходженням валютної виручки посилити. Торік МЗЗ видало ліцензії. Ті, хто після експортної операції перед ними не відзвітував, на наступну ліцензію не міг розраховувати. Але той, хто ось так провинився, міг вільно купити ліцензію на торгах. Прощайся, держава, зі своїми багатствами і на валюту не розраховуй.

Україна повинна зробити все для розвитку власних зовнішніх зв'язків, інтеграції до системи міжнародного поділу праці. І не треба і не можна з цим зволікати.

Василь ШУЙСЬКИЙ,
начальник управління зовнішньоекономічних зв'язків Луганської держадміністрації.

КРАЩЕ БУТИ СИРОТОЮ,
ніж мати за «батьків» Укоопспілку,— вирішило споживче товариство

Беззаконня, звичайно, річ страшна. Але ще страшніше, коли воно чиниться іменем закону. У цьому не раз переконувався колектив споживчого товариства Павлівського звірогосподарства, що на Івано-Франківщині. Уже другий рік 500 його трудівників тримають виснажливу кругову оборону проти чиновників облспоживспілки та Укоопспілки. Робиться це ціною дорогоцінного часу, що його змушені марнувати на відстоювання своїх інтересів у різних інстанціях Івано-Франківська та Києва. От і нещодавно майже сотня людей з Павлівки стояла з плакатами і транспарантами під Укоопспілкою, а потім навпроти Верховної Ради України. Ні, вони на відміну від деяких пікетуючих не вимагають незароблених благ чи додаткових коштів, а лише одного — дайте можливість спокійно працювати, позбавте настирної опіки «батьків» з Укоопспілки, які не проти привласнити те, що заробили члени споживчого товариства своїм потом і мозолями. Історія ця відома в адміністрації Президента України і у Верховній Раді, оскільки сюди надсилали трудівники свої листи-звернення, шукаючи захисту від свавілля тих, хто, як кажуть, не жне і не оре, проте не від того, щоб скористатися плодами чужої праці. Відома добре вона і мені, оскільки доводилося розбиратися в суті цього затяжного конфлікту...

У грудні позаминулого року працівники звірогосподарства згідно із Законом України «Про споживчу кооперацію» створили й офіційно зареєстрували споживче товариство. Зробили це не комусь на зло, а лише після того, як побачили, що облспоживспілка неспроможна вивести підпорядковану галузь із кризи. Це засвідчила і колегія представника Президента в області, яка визнала роботу правління облспоживспілки незадовільною. Однак керівники обласної організації, очевидно, забули навіть таку просту істину, яка стверджує, що коли не вмієш керувати, то хоч не заважай працювати своїм підлеглим, і розгорнули бурхливу діяльність проти споживчого товариства, на фоні якого їх безпорадність вирізнялася особливо яскраво. Адже коли підпорядковані облспоживспілці підприємства розвалювалися, а їх трудівники ставали безробітними, у споживчому товаристві навпаки — брали на роботу людей, забезпечували їм чи не найкращий у області соціальний захист, сталі і високі доходи, розширювали виробництво. І хоча сама назва «звірогосподарство» досить часто асоціюється лише з вирощуванням звірів, у даному разі це далеко не так. Господарство багатогалузеве: окрім десятків тисяч норки, лисиці, песця, нутрії, у нього є пасіка на 100 бджолосімей, 14 ставків, більше як 50 корів, відгодівельна ферма на 150 бичків щорічно, 100 гектарів орних земель, пилорама, великий столярний та цех з випуску шлакоблоків, заводи бетонний та з випуску вапняного розчину, цехи з переробки молока, виготовлення ковбасної продукції, пошиття хутрових виробів та багато чого іншого. Незабаром планують ввести в дію другий в Україні завод з виготовлення спеціальної електрозварювальної сітки для птахівництва та звірівництва. Сім років тому трудилися тут 138, а сьогодні 500 працівників. Багатопрофільність виробництва дає можливість уміло маневрувати коштами й не лише виходити зі скрути, а й нарощувати потужності.

Одним словом, Олександр Турчак, який очолив господарство сім років тому, наче в воду дивився, коли на свій страх і ризик узявся разом з колективом розвивати інші виробництва. Молодий і енергійний, він уміє бачити і передбачити хід подій на багато років наперед. Колектив переконався у цьому і тепер беззастережно вірить своєму керівникові, готовий за нього, як то кажуть, у вогонь і в воду. Керівництво правління облспоживспілки теж бачить це і тому всі сили доклало, щоб спершу «з'їсти» керівника, а потім уже голими руками взяти й колектив. Ніяк не можуть простити Олександрові Турчакові самостійності. Ні, він не анархіст, навпаки, хоче, щоб у державі було верховенство законів, а не вказівок тих, хто сидить «на горі». Вважає, що заробленим має розпоряджатися колектив, а не ті, хто весь час паразитував на його праці. Що належить державі — треба віддати. Так і робить — торік споживче товариство сплатило 40 мільярдів різних податків. Цієї суми, напевне, вистачило б на утримання всіх нероб споживчої кооперації...

Завдяки чому високі доходи? Передусім це вміння працювати ініціативно, економно. Для чого, наприклад, закуповувати більше тисячі тонн риби і рибної муки по 75 центів за кілограм через українських посередників, коли її можна купити за прямими угодами із зарубіжними партнерами вдвічі дешевше. Що і роблять. Ну а мрія, висловлена вголос Олександром Турчаком, про створення асоціації звірівників України взагалі як кістка в горлі чиновникам від споживчої кооперації. Адже коли господарства вивести з-під диктату Укоопспілки, вважає О. Турчак, зріс би інтерес до праці, вони могли б сторицею віддячити Україні тими ж податками, які платитимуть у державну казну.

Можна зрозуміти, звичайно, і керівників Укоопспілки та облспоживспілки панів Бабенка й Балюка. Адже якщо вони дадуть «вільну» цьому споживчому товариству, то створять небезпечний прецедент: інші теж захочуть вирватися з-під чиновницького диктату. А там, дивись-но, можна опинитися в ролі генералів без війська, або ще гірше — голих королів. Тож і кинули все на придушення непокірних.

Розвідку боєм розпочала облспоживспілка. Але побачивши, що професіоналізм керівника споживчого товариства та волю трудового колективу перебороти їй не до снаги (замість того, щоб сісти за стіл переговорів) звернулася за підкріпленням до Укоопспілки. Керівництво останньої, довго чи недовго думаючи, наприкінці минулого року звернулося безпосередньо до Вищого арбітражного суду України з позовом на споживче товариство Павлівського звірогосподарства. Мовляв, павлівці хочуть пограбувати споживачів і привласнити чуже. Суддя прийняв позовну заяву і призначив її розгляд на 20 січня цього року. Однак за скаргою споживчого товариства арбітражна колегія Вищого арбітражного суду ухвалу скасувала через порушення підвідомчості розгляду господарських справ і направили справу до Івано-Франківського арбітражного суду. Оскільки стаття 1 Арбітражного процесуального кодексу України передбачає, що організації, юридичні особи мають право звертатися до арбітражного суду згідно з встановленою для них підвідомчістю за захистом своїх, підкреслюю, — своїх прав і інтересів, то Івано-Франківський обласний арбітражний суд цей позов повернув Укоопспілці як неналежному позивачеві. Тобто позивачем може бути у цьому разі лише облспоживспілка. До речі, Комісія Верховної Ради України у питаннях законодавства і законності не лише підтвердила правомірність цих дій. Ще й пояснила, що ніяких винятків не існує, а тлумачення статті 1 — у компетенції Верховної Ради України. Це ж підтвердила і президія Вищого арбітражного суду у своєму роз'ясненні від 25 лютого цього року.

Здавалось би, можна поставити крапку в цій історії. Та де! Щось сталося з пам'яттю арбітражних суддів і вони наприкінці квітня раптом приймають повторний позов, який дослівно повторює попередній. А далі події розгортаються наче в детективі. Заступник голови Вищого арбітражного суду на вимогу Укоопспілки накладає арешт на майно споживчого товариства. Добре хоч, що після повернення з відрядження голови Вищого арбітражного суду це рішення скасували. Бо невідомо, чим розраховувався б суд за сотні мільярдів збитків, завданих звірогосподарству внаслідок такого, м'яко кажучи, нерозумного рішення? І задля чого це було вчинено? Щоб задовольнити самолюбство керівників Укоопспілки, які не можуть звикнути до того, що треба вчитися працювати, адже розподільчого «корита» вже немає? До речі, цифри свідчать, що споживче товариство передало облспоживспілці у вигляді різних відрахувань на 95 відсотків більше коштів, ніж одержало на капітальне будівництво від неї. А за останні чотири з половиною роки взагалі не взяло від «батьків» жодної копійки. Чию ж тоді власність береться відсуджувати Укоопспілка? Чи, може, це робиться в ім'я торжества законів? Сумніваюсь, бо, зробивши виняток і прийнявши позов удруге, Вищий арбітражний суд України лише підтвердив чи то свою непрофесіональність, чи то істину, що закон для нього, як дишло... Чи можна тоді сподіватися, що прості громадяни дотримуватимуться законів? А звинувачують врешті-решт у всьому Верховну Раду. Мовляв, «закони не діють»...

Василь ТУГЛУК.

У ТРИ ШИЇ ГНАТИ «ПЛАКАЛЬНИКІВ»

Президент України Леонід Кравчук недавно сказав: «... в Україні дуже багато економічних проблем. А ще більше плакальників. У той же час є люди, які у важких умовах знаходять шляхи розв'язання цих проблем». Додамо: і таких людей з кожним днем стає більше. А плакальники скиглять, викликаючи в людських душах зневіру, і ... потихеньку крадуть. Але мова не про них.

Колектив акціонерного підприємства «Рівент» за два останні роки утричі збільшив випуск продукції. Завод став розправляти крила після того, як був викуплений робітниками. Оскільки основна продукція — промислові й побутові вентилятори — має обмежений ринок збуту, тут узялися за випуск товарів народного споживання. Роблять кухонні меблі, туристські набори автолюбителя, укриття для автомобілів тощо. Колектив цього першого в області приватизованого підприємства за підсумками минулого року одержав солідні дивіденди.

У продовольчих магазинах Рівненщини є вдосталь гречаної крупи. А це тому, що один з підрозділів Радивилівського соко-оцтового заводу став працювати у три зміни — за дві, як було раніше, з обсягом роботи вже не справлявся. До Радивилова їдуть любителі гречаної каші з сусідніх областей — Львівської, Волинської, Тернопільської: таку крупу, як тут, рідко де виготовляють.

Державне підприємство «Рівнельон» перейшло на випуск продукції з чистого льону — без хімічних і бавовняних добавок. Підприємство переоснащується, щоб мати змогу використовувати як довге, так і коротке льоноволокно. Запроваджується жорсткий режим економії в усьому. Важко, скрутно, але підприємство впевнено тримається «на плаву».

Ожили після тримісячної перерви цехи рівненського державного підприємства «Азот», колектив якого недавно об'єднався в організацію орендарів. «Газова атака» Росії вибила було рівненських хіміків з колії — припинили випуск аміачної селітри, азотної та адипінової кислот. Але основні труднощі, схоже, позаду: на поля знову йде цінна пожива.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Продиктовано в номер

Замах на народного депутата України

З кульовими пораненнями доставлено вчора в нейрохірургічне відділення однієї з клінік Києва народного депутата України Володимира Бортника. Як повідомили кор. Укрінформу в прес-центрі Служби безпеки України, зараз йде розслідування за фактом замаху на голову правління концерну «Украготехсервіс». Мотиви злочину поки що невідомі.

Зійшли з дистанції

П'ять претендентів, що вирішили було боротися за «крісло» голови Одеської обласної Ради народних депутатів, достроково зійшли з дистанції, своєчасно не подавши до виборчому документи, необхідні для реєстрації їх як кандидатів у голови облради. На фінішну пряму, отже, вийшли тільки двоє — нинішній голова облради Руслан Боделан і представник Президента України в області Владлен Ільїн. 26 червня виборцям належить вирішити, хто з них очолить вищу владну структуру області.

Яке крісло привабливіше?

На Волині спостерігається така закономірність: чим нижчий рівень Рад, тим менше кандидатів висунуто і зареєстровано.

На один округ до міських Рад і міст обласного підпорядкування в середньому припадає по 3,3 кандидата, до районних Рад — по 1,8, до Рад міст районного підпорядкування, селищних і сільських Рад — по 1,2 кандидата в депутати.

Кандидатами на посаду голови облради виборча комісія зареєструвала трьох: нинішнього голову обласної Ради Б.Климчука, представника Президента у Волинській області Ю.Ленартовича, заступника глави облдержадміністрації, начальника управління сільського господарства і продовольства В.Зарембу.

Розв'язуються проблеми шахтарів

В Кабінеті Міністрів України під головуванням віце-прем'єр-міністра В.І.Євтухова відбулося засідання створеної розпорядженням Президента України Л.М.Кравчука Робочої комісії для підготовки пропозицій по стабілізації роботи вугільної промисловості України та розвитку шахтарських регіонів.

За підсумками роботи прийнято рішення доопрацювати підготовлені пропозиції з урахуванням висловлених зауважень і подати їх для розгляду на засіданні Президії Кабінету Міністрів.

Проти хаосу в ефірі

Питання реалізації державної політики в галузі зв'язку і використання радіочастотного ресурсу обговорені на зустрічі віце-прем'єр-міністра України Валерія Шмарова з представниками зацікавлених відомств на засіданні державної комісії з питань зв'язку і радіочастот.

Відтепер порядок у вітчизняному ефірі наводитиме урядова структура зв'язку — управління з питань радіочастот. Його основні завдання, функції, кадровий склад відповідають програмі створення національної системи зв'язку, яка дасть змогу об'єднати інтереси як відомств, так і окремих громадян.

Благодійна акція «Карбованець для Криму» черкаського товариства «Заповіт»

Уже надійшли перші грошові внески для кримських татар, які через півсторіччя після депортації повертаються на батьківщину. Їм передав свої 100 тисяч карбованців ветеран праці з Черкас Йосип Маслюк. Кошти для представників кримськотатарського народу, репресованого комуністичним тоталітарним режимом, можна пересилати на розрахунковий рахунок товариства «Заповіт» — 700945, МФО 354013 у Черкаській області дирекції Укрсоцбанку з поміткою «Карбованець для Криму».

ОСВІДЧЕННЯ В КОХАННІ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

Головною ж сценою свята, яке організатори назвали «Знову цвітуть каштани», став майдан Незалежності. Тут 29 травня з 15 до 22 години виступали кращі творчі колективи Києва та України. Не тільки гостям, а й жителям міста пощастило: на імпровізованих сценах виступали Державна заслужена академічна капела «Думка», чоловічий квартет «Явір», Державний оркестр народних інструментів України, Державний заслужений академічний український народний хор імені Г.Верьовки, духові оркестри — роти почесної варти Міністерства оборони України та Київський муніципальний.

Свято було багатим і на карнавали, і на вернісажі, і на козацькі забави.

А в понеділок розпочалися нелегкі будні. Проте якщо ми спроможні серед них отак щиро радіти святу, то, мабуть, оптимізм наш невичерпний.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Львівська інтелігенція настроєна рішуче

Представники політичних партій, учені, митці, громадські діячі Львова провели «круглий стіл» «Консолідація національних сил у боротьбі за Українську державу» й прийняли звернення до Президента України Леоніда Кравчука з приводу ситуації в Криму. На думку учасників «круглого столу», тільки пряме президентське правління або навіть введення надзвичайного стану по всій території Кримського півострова може стати реальним кроком до громадського миру і спокою. Рішучих дій від Президента вимагають представники Національної академії наук, товариства «Львівська бесіда», Ліги творчих спілок, спілок письменників та художників, політичні лідери КУНу, СОУ, ХДПУ, УКРП та інших організацій.

Переможний удар... воротаря

Футболісти одеського «Чорноморця» вдруге заволоділи Кубком України!

«Чорноморець» (Одеса) — «Таврія» (Сімферополь). 5:3 (основний і додатковий час — 0:0, пенальті — 5:3). Кубок України. Фінал. Одинадцятиметрові реалізували: Парфенов, Кулик, Корнієць, Телесненко, Суслов — в одеситів; Антюхін, Волков, Опарін (не реалізував — Фурсов) — у сімферопольців.

«Чорноморець»: Суслов, Булигін, Кулик, Смотрич, Жабченко (Яблонський, 73), Парфенов, Корнієць, Гусейнов, Єремєєв, Богатир (Парахневич, 31), Телесненко. Запасні: Немодрук, Скіш, Романчук.

«Таврія»: Левицький, Дем'яненко, Єсін, Головко, Волков, Кундинок, Опарін, Фурсов, Шейхаметов (Дзюбенко, 64, Шеметєв, 116), Антюхін, Алітбаєв. Запасні: Шпак, Устименко, П'ятенко, Росляков, Духновський.

Судді: Татулян, Арановський (обидва — Київ), Тютюн (Фастів). Усі — ФІФА.

29 травня. Київ. Республіканський стадіон. 5000 глядачів (вміщує — 100169).

— Дивлюсь на майже порожні трибуни і сумно стає, — сказав наставник олімпійської збірної країни Володимир Мунтян. — Фінальний же матч Кубка! І от така байдужість київських болільників ...

Мабуть, виявити причини ігнорування футбольних матчів у столиці держави справа психологів, економістів, інших фахівців. А от мені, як і Мунтянові, все ж важко зрозуміти оцю відверту байдужість. Погода чудова, вихідний, вартість квитка сміховинна — 25 тисяч карбованців. Зустрічаються сильні команди. Чого ще треба?..

Ну, а тепер кілька слів про сам матч. Як і личить вирішальному, він був нервовим і, може, не таким видовищним, як бажалося.

Наставник дніпропетровського «Дніпра» і один з тренерів національної збірної Микола Павлов так прокоментував зустріч: «У першому таймі віддав би перевагу кримчанам. Вони були активнішими, діяли гостріше. А от після перерви одеситам удалося оговтатися. Запам'ятались чотири підкручені сильні удари здалеку Єремєєва. Один з них влучив у прекладину, а в підсумку все ж — 0:0».

Отож, довелося арбітрові Сергієві Татуляну, який, до речі, відмінно провів матч, призначити два додаткових тайми по 15 хвилин. Усе могло вирішитися в першій додатковій половинці, коли Парахневич на великій швидкості вискочив сам на сам із воротарем сімферопольців. Але пробив вище воріт.

Зрештою довелося виконувати післяматчеві пенальті. І тут героєм став воротар одеситів Олег Суслов. Він узяв одинадцятиметровий, пробитий Фурсовим. А потім сам влучно пробив вирішальний удар.

Одразу ж після фінального свистка президент ФФУ Віктор Банников вручив почесний приз капітанові «Чорноморця» Андрієві Телесненку. Щасливі переможці гуртом кинулися до трибуни, щоб подякувати групі своїх болільників, які спеціально приїхали до столиці з Одеси.

Щасливим був, зрозуміло, і головний тренер переможців Віктор Прокопенко. Ось що він сказав вашому кореспондентові:

— Я й не чекав, що матч буде видовищним. Надто висока його ціна. Поразкою від «Шахтаря» вдома ми практично позбавили себе срібних медалей у чемпіонаті і місця в розіграші Кубка УЕФА. Отож, перемога в Кубку країни була нашою останньою надією на вихід до єврокубків. Подібне плекав, зрозуміло, і колектив «Таврії». Не сумнівався, що фінал буде гострим і напруженим. На жаль, стартові 30 хвилин мої підопічні просто провалили, бо не вгамували хвилювання. Другий тайм, особливо перша його половина, був кращим. А взагалі, як на мене, це був матч до гола: хто перший забив би, той і переміг би ...

— У той момент, коли ваш воротар Суслов, після відбитого ним пенальті, ще й сам реалізував одинадцятиметровий, причому, вирішальний, що вам хотілося зробити для нього?

— Розцілувати. Хоч перед фінальним двобоєм ми не готувалися спеціально до пробиття пенальті. Чомусь гадалося, що все вирішиться в ігровий час. Що ж, як бачите, ми дуже вдало визначили п'ятірку пенальтистів. А вирішальний довірили пробити психологічно найстабільнішому Олегові Суслову.

— Вам доведеться виступати в європейському Кубку кубків. Чого чекаєте від цього старту?

— Щоб добре стартувати, треба багато: посилити гру, довкомплектуватися двома-трьома гравцями, добре попрацювати під час міжсезоння, нарешті — щоб і жереб був до нас прихильним ...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: фрагмент фінального матчу за Кубок України.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Із суддівських протоколів

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 30 тур. **«Шахтар» — «Динамо».** 1 : 0. 10000. Ателькін, 81 (1 : 0). **«Металіст» — «Верес».** 2 : 1. 1500. Пушкуца, 14 (1 : 0), Колесник, 43 (2 : 0), Книш, 65 (2 : 1). **«Металург» — «Темп».** 2 : 1. 3000. Саприкін, 2 (1 : 0), Т.Капанадзе, 41 (1 : 1), Саприкін, 55 (2 : 1). **«Дніпро» — «Буковина».** 4 : 2. 1000. Думенко, 15 (1 : 0), Думенко, 21 (2 : 0), Кожух, 38 (2 : 1), Коновалов, 55 (3 : 1), Захаров, 59 (4 : 1), Таран, 73 (4 : 2). **«Карпати» — «Волинь».** 1 : 2. 5000. Богунов, 20 (0 : 1), Воленко, 37 (1 : 1), Богунов, 45 (1 : 2). **«Кремінь» — «Зоря—МАЛС».** 4 : 1. 7000. Янковський, 10 (1 : 0), Ковальчук, 13 (2 : 0), Ковальчук, 14 (3 : 0), Гридюшко, 15 (3 : 1), Федьков, 88 (4 : 1). **«Нива» (Тернопіль) — «Торпедо».** 2 : 0. 8000. Мочуляк, 48 (1 : 0), Гашкін, 49 (2 : 0). **«Таврія» — «Нива» (Вінниця).** 2 : 2. 1100. Надуда, 20 (0 : 1), Шеметєв, 33 (1 : 1), Шеметєв, 41 (2 : 1), Гайдаржі, 77 (2 : 2).

Матч «Чорноморець» — «Кривбас» гратиметься 2 червня.

	В	Н	П	М	О
Динамо	19	10	1	54 — 20	48
Шахтар	18	8	4	52 — 24	44
Чорноморець	16	8	5	41 — 21	40
Карпати	15	7	8	32 — 24	37
Дніпро	14	9	7	45 — 28	37
Нива Тр	11	10	9	39 — 24	32
Верес	10	11	9	31 — 31	31
Таврія	10	10	10	37 — 31	30
Темп	10	8	12	31 — 31	28
Кривбас	10	8	11	21 — 23	28
Нива Вц	10	8	12	33 — 40	28
Волинь	8	11	11	25 — 27	27
Торпедо	8	9	13	22 — 32	25
Зоря-МАЛС	9	6	15	22 — 39	24
Кремінь	7	7	16	21 — 35	21
Металург	7	6	17	20 — 43	20
Металіст	6	8	16	20 — 52	20
Буковина	6	6	18	21 — 42	18

Баскетбол. Національний чемпіонат. «Плей-оф». Фінал. «Будівельник» (Київ) — «Київ—Баскет» — 95 : 76, «Київ—Баскет» — «Будівельник» — 93 : 105.

«Близькість», що затягнулася

Головною подією в україно-російських відносинах минулого тижня, без сумніву, став черговий тур переговорів з проблем Чорноморського флоту. Не лише тому, що до російської столиці прибув виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Ю.Звягільський, і не тільки тому, що останні репортажі з кримського півострова в деяких газетах стали нагадувати фронтові зведення.

Дуже багато людей сподівалося, що саме наприкінці травня в Москві буде остаточно поставлено крапки над «і» у розв'язанні проблем флоту. Можна погодитися з висловлюванням керівника російського уряду В.Черномирдіна, що розв'язання цієї проблеми помітно знизить напруження на Кримському півострові і сприятиме поглибленню взаєморозуміння між Україною та Росією.

Протягом трьох днів керівники урядів і численні експерти, наглухо «забарикадувавшись» на 5 поверсі відбудованого «Білого дому», намагалися відточити формулювання угоди, що мала стати останньою. Вдалося дізнатися, що українська делегація прибула з кількома конструктивними варіантами договору, свої пропозиції були й у російської сторони. Журналісти, які зібралися в холі 5 поверху, з нетерпінням чекали завершення роботи делегацій. Раз по раз схоплювалися телеоператори, вмикали софіти, побачивши в кінці коридора когось із членів делегацій. Але ті обмежувалися лише короткими відповідями: мовляв, усе йде нормально, — і знову йшли до залу засідань. Двері й далі лишалися зачиненими. Втім, крізь них просочувалася деяка інформація. На кінець другого дня переговорів стало зрозуміло, що все вперлося в проблему інфраструктури флоту.

Тут потрібен короткий відступ. Під інфраструктурою кожен розуміє своє. Наприклад, чи є інфраструктурою залізниця, що веде до якогось морського ремонтного заводу? Або земля, на якій стоять житлові будинки військових містечок? Або самі ці будівлі?

З кораблями вирішили швидко — визначили, скільки кожній стороні відходить. А ось з інфраструктурою — складніше, так само як і з базами, розташованими не тільки в Севастополі та Балаклаві, а й по всьому кримському узбережжю, на Дунаї і в континентальних районах України.

Складалося відчуття, що розв'язка проблеми все-таки близько. Коли повідомили про фактичну невдачу переговорів, багато

На зв'язку — Москва

хто із спостерігачів був украй здивований. Вселяли надію, щоправда, заяви керівника української делегації віце-прем'єра В. Шмарова та керівника російської делегації на переговорах з Україною Ю. Дубініна, які в один голос казали: сторонам удалося досягти точок зіткнення, підписання угоди вже близько. При цьому відзначалося, що переговори йдуть конструктивно, в дусі дружби й добросусідства.

Та чекали все-таки іншого. Того договору, що його так і не підписали.

Чому ж так сталося? Без сумніву, існують сили, котрим вигідна напруженість не лише на Кримському півострові, а й загалом в україно-російських відносинах. Особливо очевидною ця тенденція стала останніми днями. В міру наближення президентських виборів у нас, дедалі голосніше лунають у Росії голоси тих, кому явно не подобається українська незалежність, «особлива думка» офіційного Києва з багатьох міжнародних і внутрішньополітичних проблем. Перший «залп» зробив голова Комітету у справах СНД Держдуми Росії К. Затулін, заявивши про необхідність «братського» об'єднання України з Росією. Щодалі, то більше. Ось уже й перші особи держави російської починають повчати наших керівників, як їм бути в тій чи іншій ситуації. Хвилю невдоволення Україною активно підтримує російська преса, раз по раз повідомляючи про танки, що прибули до Криму, про польові госпіталі, готові до приймання поранених на «кримському фронті», про десятки тисяч національних гвардійців, ось-ось готових узяти штурмом державні установи Сімферополя. Немає сумнівів, що кампанію цю хтось уміло режисує і спрямовує. Тільки ось хто і заради чого?

Певно, лише безнадійний утопіст може припустити, що можливе відродження колишнього Союзу, що Україна може стати частиною якоїсь іншої держави. Швидше друге. Те, що у Затуліна на язиці, в інших — на умі. Таке відчуття, що якісь там не відомі і нам російські аналітики підштовхують своє керівництво до встановлення з нашою державою сателітних відносин. Тобто, прапори й гімни у нас будуть свої, а дії на внутрішньо- і зовнішньополітичній арені нам диктуватимуть інші.

Особливо «популярні» нині у російських політиків і засобів масової інформації наші «безвідповідальні», з московської точки зору, діячі. Судячи з усього, це саме ті, хто виступає за незалежність і державність України. Багатьом у Москві, складається враження, дуже хочеться вести розмову з іншими, слухнянішими. Але де таких знайти? Мабуть, ті, хто сподівається на «хорошу» поведінку Києва, дуже сильно помиляються, бо державність України стала вже реальністю, як і підтримка її з боку багатьох великих держав.

Вигідно це і російським властям, адже неодноразово Борис Єльцин наголошував: мовляв, сильна Україна — це запорука сильної Росії.

З огляду на це залишається чекати, що обіцянку розв'язання проблеми Чорноморського флоту буде втілено (і дуже швидко) в статті конкретного міждержавного договору, який і підпишуть прем'єр-міністри. Безумовно, це прискорить розроблення другої широкомасштабної угоди — про дружбу і добросусідство між нашими державами.

Валентина ПОПОВА.

г.Москва

Коротко

Уряд врятовано

Болгарський парламент підтримав кабінет прем'єра Любена Берова: «за» проголосувало 125 депутатів, «проти» — 95. Соціалісти та рух болгарських турків останньої миті об'єдналися проти демократів, які наполягали на відставці Берова, і врятували уряд. Щоправда, прем'єр ще має запропонувати структурні та персональні зміни і, очевидно, знову зіткнеться з проблемами. Бо у відставку подали віце-прем'єр Валентин Карабашев та міністр юстиції Петр Корнажев. Найімовірніше, що на їхнє місце соціалісти запропонують своїх людей. Кабінет Берова, якому не довіряють 70 відсотків опитуваних громадян, обіцяють покинути ще й міністри промисловості та оборони. «Мій обов'язок, — сказав Беров, — пришвартувати урядовий корабель до найближчого порту». Він натякнув на дострокові парламентські вибори у вересні-жовтні. Одне слово, уряд втримався, але урядова криза триває.

Фотофакт

Цей знімок можна було зробити у багатьох великих містах більшості нових незалежних держав. За радянських часів теж був певний контингент людей, які існували з дрібної утилізації — збирали пляшки, макулатуру, ганчір'я. У пострадянський період їхня кількість зросла за рахунок збіднілих пенсіонерів. Водночас зріс і обсяг їхньої роботи, та й об'єкти «полювання» дещо змінилися. Тепер утилізувати доводиться і все те, що залишається після бурхливої діяльності торгових центрів західних фірм в населених пунктах держав СНД, а також ларків доморощених негоціантів.

На знімку: ця пенсіонерка з Москви «обслуговує» один із магазинів відомої французької фірми «Крістіан Діор» в центрі російської столиці. Своїм «колегам» вона полюбляє повторювати: «Якби не той «Крістос», то чи жила б сьогодні».

Фото із журналу «Шпігель».

А як у них!

Велике починається з малого

У Вірменії дано старт приватизуванню промислових підприємств. Уряд розглянув список перших сорока «малих» об'єктів, що приватизуються. На початку року список підприємств і організацій, а їх на цей рік передбачають приватизувати більш як 4 тисячі, затверджував парламент.

Природно, що багатьох цікавлять ціни — вартість об'єктів. Так, 1 квадратний метр приміщення, що займає частину будівлі, оцінюють сумою, еквівалентною 20 доларам США. Якщо ж об'єкт міститься в окремій будівлі, то цю суму подвоюють. Для оцінки вартості діє спеціальний коефіцієнт, що диференціює підприємства за «географічним престижем». 20—40 доларів — це для об'єктів у прикордонних районах і зоні землетрусу. А в центрі столиці, для прикладу, сума ця підвищується до 140 чи 200 доларів за 1 квадратний метр, на 50 відсотків збільшується вартість приміщень більш як 5 метрів заввишки.

На думку представників державної комісії з приватизації і роздержавлення, процес полегшено тією обставиною, що 20 відсотків кожного з промислових підприємств (це не стосується малих об'єктів) безкоштовно передаватимуть трудовим колективам у власність. Ще якусь частину приватизуватимуть за ваучери. Повідомляють, що їх буде введено в обіг на суму 30 відсотків від вартості об'єктів. Частину підприємства, що залишиться, колектив може викупити протягом тривалого часу. Об'єкт може бути винесений на аукціон лише в тому разі, коли колектив відмовляється від свого першочергового права.

А приватизаційні сертифікати-ваучери отримають усі громадяни республіки. Найближчим часом будуть видані відповідні укази. Розподіляти ваучери почнуть у середині червня. Кажуть, що Бог створив людей різними, а ваучер їх зрівняв. Поживемо — побачимо.

Віген САРКІСЯН.

Єреван.

Продиктовано в номер

У Гданську — українське консульство

Посол України в Польщі Г.Удовенко відвідав Гданськ на запрошення місцевого воєводи М.Плажинського. Під час розмов з керівництвом воєводства та міста обговорювали питання розвитку співробітництва одного з найбільш потужних центрів польської промисловості й судноплавства з Україною в економічній, науковій і культурній галузях. Зокрема йшлося про розширення контактів між Гданським воєводством і Одещиною. Посол повідомив про відкриття генерального консульства України в цьому польському місті та представив Генерального консула В.Блаженчука.

Поспішати зайве

Проти поспішного приєднання Російської Федерації до групи семи найбільш розвинених країн світу висловився голова Східного комітету німецької економіки фон Амеронген. Прийняти Росію до членів «сімки» в принципі було б правильно, сказав він. Проте російське керівництво, на думку німецького економіста, мало б у власних інтересах зробити такий крок тільки тоді, коли в Москві краще до цього підготуються. Тут потрібна не поквапливість заради престижу, а ґрунтовна підготовка, щоб не опинитися у ролі слабкого члена «вісімки» й об'єкту загальної турботи.

Натяк урядові подати у відставку

Недовіру соціально-економічній і правовій політиці уряду висловила у спеціальній заяві Верховна Рада Казахстану. У ній Кабінет міністрів звинувачують у блокуванні ринкових економічних реформ, внаслідок чого країна опинилася у стані «економічного хаосу». Через таку позицію уряду стала неможлива конструктивна взаємодія різних гілок влади, зазначено в документі. Парламентарії закликали до діалогу представників владних структур, лідерів громадських і політичних організацій для вироблення національної програми реформ і формування уряду, здатного виконати заплановане.

Кров людська — мов водиця

Позиційне затишшя на фронтах встановилося після трьох тижнів запеклих боїв у Йємені. Як повідомило керівництво Півдня, вірні Адену війська зупинили просування армії «північан» одразу на трьох напрямках.

Водночас спікер йєменського парламенту, що захищає інтереси «північан», шейх Абдалла Аль-Ахмар відкинув посередництво ООН у врегулюванні конфлікту. Він заявив, що Сана виступає за його розширення саме військовими методами. Мета збереження єдності Йємену, вважає спікер парламенту, заслуговує на те, щоб пролити за неї кров.

Перемога соціалістів

Угорська соціалістична партія (УСП), як і очікувалося, отримала переконливу перемогу у другому турі парламентських виборів. Вона має абсолютну більшість депутатських мандатів у вищому законодавчому органі Угорщини. УСП вже заявила, що готова сформувати новий уряд.

Терористів чекає покарання

Наша газета повідомляла про захоплення терористами у районі Мінеральних Вод «Ікарусу» з 30 пасажирами. Завдяки діям спеціальних підрозділів МВС Росії нападників вдалося знешкодити. Троє терористів захоплені. Заложники не постраждали. Встановлено особи терористів, всі вони — жителі Чечні. Гроші і зброя, передані злочинцям під час переговорів, вилучені правоохоронними органами.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

Завтра — Міжнародний день захисту дітей

ЯКЩО ШУКАЄШ МИЛОСЕРДЯ — ЗНАХОДИШ «ПОШУК»

Історія митарств Брахнових типова для всіх сімей, чиє благополуччя обпалив вогонь Чорнобиля

МАЛЕНЬКОГО Мишка вчили: тільки погана дитина обманює дорослих. Хочеш бути хорошим - завжди кажи правду і чесно дивися у вічі. Мишко старався бути хорошим. Йому ніхто не сказав, що брехня дорослих куди жорстокіша за дитячі вигадки. Сам він у квітні 86-го був ще надто малий для такого відкриття. А може, не тільки Мишко, а й мама з татом того не знали, інакше не пустили б шестирічного сина гратися у двір їхнього прип'ятського будинку наступного після аварії ранку. Не повезли б, як заспокійливо радило радіо «на всякий випадок», дітей до бабусі — аж у... Гомельську область, саме в той район, де «всякий випадок» дзвінко клепав косу для щедрого ужинку.

Брехня 86-го вже давно не є державною таємницею. Не тільки батьки, а й юний Михайло Брахнов тепер знає ціну «чесному» поглядові тих, хто з двох лих вибрав більше — ризикнув не кар'єрою, а дітьми. Чужими, звичайно. Гіркий досвід підказав Мишкові ще одну істину — дуже багато дорослих так і не зрозуміли: тільки погана людина обманює дітей. А може, просто не хочуть розуміти...

У Києві сорок дітей мають статус інвалідів Чорнобиля: їхні діагнози — відлуння квітневого вибуху «мирного» атома, про яке тоді американський професор Гейл попереджував світ, за що й дістав «попередження» від «радянських друзів». Точніше, донедавна мали сорок дітей. Список юних інвалідів Чорнобиля став на два прізвища коротший — неймовірно боляче це писати, але статистику «поліпшила» смерть. Її «коректорський» запал не пригас — надто багато діагнозів у тому спискові нагадують вироки: рак щитовидної залози, лейкемія...

Михайло Брахнов, на щастя (?!), залишився в переліку жертв Чорнобиля. І залишиться. Його юне життя лікарі вже відбили у смерті. Неймовірно велику ціну заплатили за це Мишкові батьки. Не грошима. Власними нервами. Нині цю «валюту» в нескінченних походах по колу тратять інші батьки. Їхні діти все ще там, за критичною стрілкою. «Хеппі енд» святкувати не хочеться.

Коли в Інституті ендокринології (до речі, в дитячому відділенні тут регулярно й дуже уважно обстежують колишніх малих прип'ятців) батькам Мишка Брахнова вперше назвали синів діагноз, мама ледь не зомліла. Рак? У Михайлика рак? Та він же дитина! Батько від почутого не заплакав, хоча серце також скам'яніло від жаху. «Не плач, — заспокоїв дружину, — ми не дамо йому вмерти».

Операція минула успішно, але вже через місяць контрольне обстеження показало: є метастази. Уражене місце потрібно «бомбардувати» радіоактивним йодом, але з ним проблеми. Глобального характеру — міждержавного. Раніше він надходив з Обнінська, тепер там — рублі, а в нас — карбованці. Радіоактивний йод, як і нафта, став предметом політичного шантажу: ви нам і так винні, а ще йод вам давай. На батьківщині Достоєвського вкотре довели «абсурдність» твердження великого класика: сльоза дитини і справді нічого не варта. Нарешті з допомогою екс-представника Президента у Києві Івана Салія «вибили» йод, в онкологічному центрі провели лікування. Не встигли Брахнови перевести подих, знову удар під дих: ефективність лікування невелика, життя сина і далі загрожує «летальний кінець».

— Хочеш врятувати хвору дитину, — розповідали мені батьки-чорнобиляни, — працюй «рятівником»: хтось із подружжя мусить залишити роботу; за сумісництвом не потягнеш.

У Брахнових вирішив це зробити батько, Федір. Недитячий діагноз сина підкосив дружину. Емоції, сльози. Федір затиснув свій біль. Не мав права на жалість: «Нічого, Мишко, проб'ємся...»

«Пробився» Брахнов на сторінки «Киевских ведомостей». (До речі, працював у фірмі «Довіра»): так, мовляв, і так. Допоможіть, люди добрі, синові потрібне лікування за кордоном... Добрі люди або газет не читали, або втомилися від таких благань. Принаймні, екс-президент «Довіри» не відреагував на прохання свого підлеглого: очевидно, саме готував статтю, як піклується про співробітників та їхні сім'ї і не хотів відриватися від творчого процесу. Перші сто доларів надійшли від протиракового фонду. Ще одна закордонна фірма передала полівітаміни, 10 тисяч карбованців прислав гурток юних техніків з Івано-Франківська. І все. Пішов Федір сам шукати добрих людей. Почав з Міністерства охорони здоров'я. Тут усі добрі, але... бідні. В Товаристві Червоного Хреста теж грошей не знайшлося. У Мінчорнобилі — міністерстві, яке й створили для того, щоб «соціально захищати» таких, як Брахнов, Федір також нічого не добився, крім співчуття пана Готовчица: співчуваю, але нічим не можу допомогти. В бюджеті мого міністерства не передбачено статті витрат на лікування дітей. Оце захист!

— Якби це стосувалося мого життя, — зізнається Федір, — давно махнув би рукою. Легше один раз потрапити на цвинтар, ніж сто разів — у кабінети безпорадних чиновників. Але вдома на мене чекав хворий син. Я ж обіцяв йому «прорватися»...

Не тільки Мишків тато, а й інші «нав'язливі» батьки лише дратували заклопотаних державними справами службових осіб. Ходять, просять. Порядок порушують. Одній з матерів спересердя кинули: «Можна подумати, що тільки ваша донька помирає. Знаєте, скільки зараз лейкозів...» Автор цих «теплих» слів — сама мати і лікар до того ж. Якби за черствість судили, за ці слова бути б їй довічним в'язнем. На жаль, і за дії не завжди судять...

Як чорнобилянин хотів Федір взяти п'ятимільйонний кредит на лікування сина. Нема на синів кредиту, пояснюють. На будівництво дачі — будь ласка. На лікування — «не передбачено».

— Врешті-решт, що ж передбачено в цій державі, — сердяться мої співрозмовники. І вони, і я розуміємо, що сердите запитання — просто риторика. — Потрібні були ми для відбудови ЧАЕС — нашу роботу «передбачили». Працювали там по два-три роки. Повернулися до Києва — «не передбачені»...

Одне слово, з'ясувавши стосунки з державними органами, Федір подався до громадських. У Києві 28 (!) організацій, в реквізитах яких благочинність пов'язана із словом «Чорнобиль». І реклама на крейдованому папері — допомагаємо, відправляємо, фінансуємо. Не фінансують, не відправляють, не допомагають. «Не мають поки що можливості» — очевидно, крейдований папір «з'їв» усі кошти. А під чорнобильським «дахом» зручно сидіти — і податки не тиснуть, і в благодійниках ходиш. Податкова ж служба — не Брахнов, вона в корінь не дивиться: хто спекулює словом «Чорнобиль», а хто й справді щось хоче зробити для його жертв.

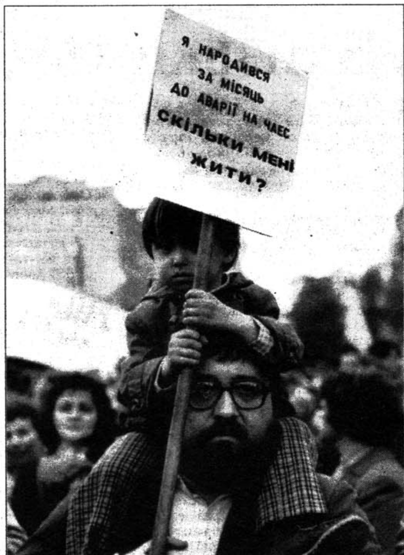
Між іншим, для хворої дитини дуже важко добитися чорнобильського реєстру. Спеціальні лікарські комісії присікуються до дрібниць, наче у військову розвідку добирають: де був у перші години аварії, що робив, як поводився через тиждень. ЛКК по кілька разів завертають документи: може, батьки спекулюють Чорнобильською аварією... Такі б ЛКК та на численні фонди і центри! На жаль, «не передбачено».

Чому ж ломилися батьки у відчинені двері, запитаєте ви. Сам Бог велів їм звернутися до тепер уже колишнього народного депутата президента міжнародної організації «Союз Чорнобиль» Володимира Шовкошитного: і свій брат-чорнобилянин, і організація на відміну від фонду Бутейка чи центру «РІД» таки «має можливості». Коли йшлося про Шовкошитного, Федір уперше не стримав емоцій. Те, що «свій брат-чорнобилянин» відмахнувся від його горя, найбільше обурює Мишкового батька.

— Це вже не той Володя, з яким ми разом працювали операторами на третьому блоці, — каже Брахнов, — не той Шовкошитний, якого обирали на депутата. До нього й потрапити чорнобилянам було нелегко: сидів наш президент у приміщенні постійних комісій, за бар'єр з охоронцями не прорвешся. Шість разів я до нього звертався, півтора місяця тягнув гуму наш «захисник» — і нарешті порадував: «Я нічим не допоможу»...

На лікування до Німеччини Брахнови все ж потрапили. Виклик у дрезденську клініку для Михайлика передав один чоловік: виклик надійшов для його сина, надійшов саме на похорон — хлопчик помер від лейкемії (від горя мати наклала на себе руки). Приголомшений, чоловік усе ж згадав про ровесника сина: може, він буде жити за двох.

У Німеччині Федір зустрівся з членами організації «Серце для дітей Чорнобиля». Вони дуже здивувалися, що президент міжнародного «Союзу Чорнобиля» відмовив у допомозі: недавно переказали на рахунок цієї організації сто тисяч марок, передали кілька автомашин. До речі, за курс лікування Брахнов мав заплатити лише 20 тисяч марок. Може, Шовкошитний уже витратив ці гроші на допомогу іншим дітям? Батьки юних інвалідів Чорнобиля заперечливо хитають головами: «Ні, жодного пфеніга не одержували...» Не бачили й машин.

У клініці також приголомшили запитанням: з ким матимемо справу — з МО «Союзу Чорнобиля» чи з одноіменним республіканським. Якщо за вас платитиме пан Шовкошитний — ауфвідерзеєн, шановний. Федір обурився: яка різниця. Невже й тут бюрократи засіли? Із західною безпосередністю німецькі медики пояснили: вони не довіряють панові Шовкошитному, бо вже встиг у їхніх очах підмочити собі репутацію.

Мабуть, не тільки в очах педантичних німців. Навіть українська Служба безпеки змушена була поцікавитися деякими аспектами благодійної діяльності президента МО «Союз Чорнобиль», зокрема малим підприємством «Пошук», директор якого — рідний брат президента Віктор Шовкошитний. «У ході спільної з КРУ роботи було встановлено місце надходження і виявлені документи на 40 вантажних та легкових автомобілів. Однак тільки десять з них МП взяло на баланс... На балансі «Пошуку» значаться автомобілі «Дакія», «Вольво», автобус «Робур» і ще три вантажівки, які за документами призначалися для дитячого фонду «Союзу Чорнобиль». МП «Пошук» одержало від МО «Союз Чорнобиль» речі з гуманітарної допомоги для реалізації виїзної торгівлі... В ході перевірки виявили 20 комерційних структур, які, не займаючись благодійною діяльністю, використовують податкові пільги і кредитні позики держави...» Гадаю, і цього вистачить, щоб зрозуміти: «благодійникам» з МО «Союз Чорнобиль» за такого комерційного розмаху і любові до «пошуку» й справді не до хворих дітей.

Втім, про це вже писалося в українській пресі. І хоча віце-прем'єр Жулинський і спростував «випади» деяких журналістів проти «демократії!» в особі зокрема, й пана Шовкошитного, це спростування, відверто кажучи, дуже недоказове. Де ж тоді, врешті-решт, та допомога, про яку розповідають представники закордонних благодійних організацій? Чому Федір Брахнов і такі, як він, ходять по колу з простягненою рукою: «Допоможіть врятувати дитину».

Недавно батьки дітей-інвалідів Чорнобиля зустрічалися з відповідальними працівниками Мінчорнобиля, Товариства Червоного Хреста і т.ін. Дивна була зустріч. Батьки вкотре розповідали про свої митарства з хворими дітьми. Візаві вкотре співчутливо кивали головами і вже звично розводили руками: «Нічого зробити не можемо. Держава бідна...»

Саме держава, по суті, зробила цих дітей інвалідами. І саме держава могла б навести лад хоча б з вищеназваними «чорнобильськими» організаціями. Інакше про бідність тут можна говорити лише в контексті відомого прислів'я: «Чого бідний...»

Ця зустріч переповнила чашу терпіння. Батьки тяжкохворих дітей створили власну організацію: об'єднані горем і взаєморозумінням, вони допомагатимуть одне одному рятувати дітей. Німці готові вже нині співпрацювати з організацією такого напрямку. Вольфганг Кюттнер, що прибув до Києва з гуманітарною допомогою для дітей-інвалідів, запевнив: дедалі більше західних добродійників розчаровуються в організаціях «по захисту» і воліють встановити прямі контакти з жертвами Чорнобиля.

У Києві 38 дітей, що мають статус інвалідів Чорнобиля. В Україні — 197. Дуже тяжко для батьківського серця і порівняно легко для бюджету навіть дуже бідної держави.

...Щодня до цього списку можуть бути внесені корективи. І не знаєш, чого більше боятися: його подовження чи скорочення.

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото Василя АРТЮШЕНКА.

*Арбитражным судом Днепропетровской области (г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) 03.12.93 г. возбуждено производство по делу **Д1-124** о признании банкротом МП «Коммерческо-экономический центр» (г. Днепропетровск, пр. Правды, 40-а), **расчетный счет № 700010** в Днепропетровском филиале банка «Восток».*

*Арбитражным судом Днепропетровской области (г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) 01.11.93 г. возбуждено производство по делу **Д1-112** о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «МиА» (г. Днепропетровск, ж/м Левобережный-3, пер. Фестивальный, д. 6, кв. 40), расчетный счет 1467925 в Кировском отделении АКБ УСБ г. Днепропетровска.*

Запитуєте — відповідаємо

Чому мовчала Всесвітня служба Радіо

Певно, нема більшої туги, ніж туга за рідним краєм. Бо як би людині добре не жилося на чужині, серцем, душею вона в тій землі, де народилася, де минуло її дитинство. Нехай холодне, голодне, босоноге, якот у тисячів українців, яких доля розкидала по усіх світах, але до щему рідне, близьке. Тому-то й тягнуться наші земляки до рідного слова. І дуже болісно переживають, коли не мають змоги чути його. На це, зокрема, вказують дописувачі «Голосу України» В. Захожий з Москви, І. Васюта з Приморського краю, С. Вітер з Мурманська, Б. Корнілевич з Архангельська та інші. Вони ремствують на те, що втратили зв'язок з Україною. З січня цього року з невідомих причин припинилися передачі Всесвітньої служби Радіо, які, як наголошують автори, вони могли слухати на коротких хвилях.

За роз'ясненнями ми звернулися до віце-президента Укртелерадіокомпанії, директора Всесвітньої служби Радіо України В.І. НАБРУСКА.

— Вікторе Івановичу, з яких причин припинено мовлення на близьке зарубіжжя?

— Причин багато. Найістотніша — гроші. Бо саме через брак коштів ми не змогли розрахуватися з Міністерством зв'язку Росії, в якого Укртелерадіокомпанія орендує технічні засоби радіомовлення для поширення програм Всесвітньої служби Радіо України. Так от, саме через заборгованість телерадіокомпанії за роботу передавачів у 1993 році (близько 207 млн. рублів), котрі транслюють передачі Українського радіо на Тихоокеанське узбережжя Північної Америки та Австралію, їх було вимкнено 7 січня цього року. Ніхто не рахувався з тим, що наша служба провадить цілодобове мовлення для українців, які живуть у Москві, на півночі (Архангельськ, Мурманськ), сході Росії, у Казахстані, а також країнах далекого зарубіжжя — Західній Європі, Австралії, Північній Америці. Ці передачі здійснюються через передавачі, котрі розташовані в Україні, а також на території Росії і Казахстану.

Хочу зауважити, що через заборгованість були вимкнені з 7 січня до 6 березня цього року лише передавачі на Далекому Сході. Як бачите, економічна скрута в країні вдарила і по нашій компанії. І ми не тому зволікали з оплатою оренди передавачів, що не хотіли, а тому, що не мали грошей.

— Вікторе Івановичу, нині ви вже можете сказати щось утішне численній закордонній аудиторії?

— Так. Укртелерадіокомпанія вже перераховує надані державою кошти (борги за 1993 р.). Тепер працюють усі передавачі Далекого Сходу, і передачі Всесвітньої служби Радіо України можна приймати:

у Москві на частоті 6200 кГц з 6.00 до 18.00 і з 18.05 до 23.00 на частоті 9675 кГц;

у Москві, Архангельську, Мурманську з 9.30 до 22.00 на частоті 11780 і з 23.00 до 9.00 — 7285 кГц;

у Казахстані і на Далекому Сході, у середній частині Росії на частотах 6070 кГц з 2.00 до 7.00 і з 17.30 до 1.00, 9620 кГц з 7.30 до 17.00.

На території Молдови і Румунії:

0.00 — 0.30 1431, 657, 891 кГц;

20.00 — 20.30 1431, 657, 891 кГц;

22.30 — 23.00 1431, 657, 891 кГц.

Час зазначено київський.

Мені прикро це казати, але не можу дати повної гарантії, що передавачі працюватимуть стабільно. Бо де ж узятися тій гарантії, якщо навіть рідне Міністерство зв'язку тримає нас у пасинках, віддаючи перевагу (кращий ефірний час, частоти), РТРК «Останкіно»?!

Проте сподіваємося, що наші внутрішні негаразди всетаки не позначаться на мільйонах українців, які щодня поспішають до приймачів, ловлячи рідне слово з незалежної України.

— Дякую за роз'яснення.

Інтерв'ю взяла **Надія МАХІНЧУК.**

P.S. Коли матеріал було підготовлено до друку, стало відомо, що у травні передавачі на Далекому Сході стануть на ремонт, у зв'язку з чим припиняють роботу на невизначений строк (орієнтовно 4—5 місяців).

Репліка

«Є пропозиція — затвердити письменником...»

Недавно преса Рівного повідомила: до місцевої письменницької організації прийнято нових членів — Юрія Березу, Григорія Дем'янчука і Євгена Цимбалюка. Газети «прокукурікали», а суті справи не знають. Прийняття місцевою організацією (хоча зовні й солідно — за трьома рекомендаціями, як колись до компартії) ще нічого не означає. Письменник має бути «затверджений» у Києві, у Спілці. Проголосують там за тебе — ти письменник, а ні — отже, літератор, початківець на віки вічні, хай знає тебе не лише область, а й половина членів СНД.

За кордоном, кажуть, так: написав книгу — отже, письменник. Добрий чи поганий, але письменник. А у нас треба «затверджувати». Бо колись усіх затверджували. Кого допускали до корита: директорів заводів, редакторів газет, голів колгоспів... Ти міг бути останнім дурнем, але якщо тебе «затверджували», то вже міг зверхньо сказати розумакам: «Не уважаешь меня, так хоть кресло мое уважай...»

Письменників «затверджували» дуже в обмеженій кількості, бо «справжні» мали доступ до багатої каси Літфонду, раювали у Будинках творчості, одержували кращі квартири, мали доступ до видавництв...

А що ж нині, в незалежній Україні, теж будуть «затверджувати»? Дико якось. Чи не так?

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Фестивалі

Магічна сила музики

У наш тривожний час радісно усвідомлювати, що існує така сила, яка об'єднує людей і веде їх до світла духовності. Такою магічною силою володіє Музика.

У цьому ще раз пересвідчилися її справжні шанувальники, що відвідали концерти V фестивалю «Музичні прем'єри сезону».

Привабливість «Музичних прем'єр» визначається тим, що виконувалися нові твори, переважно сучасних українських композиторів. Але фестиваль подолав і просторову відстань, адже його учасниками стали композитори США, Франції, Німеччини, Італії, Фінляндії, Болгарії, Польщі.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Тематична палітра концертів «Музичних прем'єр сезону» була вирішена у ключі контрастів. Поруч звучали різностильові твори: симфонії Левка Ревуцького і Валентина Сильвестрова, «Пустелі» для симфонічного оркестру Едгара Вареза і хоровий концерт «К тебе, Господи, воззову».

Більшість концертів «Музичних прем'єр» відзначалася камерністю. Цій манері притаманні експресія, напружена емоційність, насичена часова інформативність.

Поруч з «нетрадиційними» авангардними творами (до яких сміливо можна віднести «Рондо-111» А.Веберну до 111-річчя Миколи Коваліnаса, «Алегро еквілібрістіко» для квартету саксофонів Валерія Рєнжина) звучали досить академічні й традиційні опуси («Українська рапсодія» №5 Олександра Левицького, Концерт для фортепіано з оркестром Богдани Фільц).

Однак відмітною ознакою фестивалю були прем'єри камерних трансформацій академічних «високих» жанрів (камерна опера Олександра Канерштейна «Готель кохання» за новелою Моруа, Концерт для валторни та камерного оркестру «Тривоги осінніх днів» Євгена Станковича та інші).

«Музичні прем'єри» дали змогу познайомитися з цікавими і талановитими виконавцями: флейтистом Гжегожем Ольковичем (Польща), камерним хором «Київ» під керівництвом Миколи Гобдича (Україна), ансамблем ударних інструментів «Київ Перкашн» (Україна). Слухачі були приємно вражені творами Антона Руппертa (Німеччина), який використав досить рідкісний інструмент — співаючу пилу, що за тембром нагадувала жіночий спів стародавніх ритуалів.

Як завжди, у спектрі фестивальних емоцій були не лише яскраві відтінки: багато музичних прем'єр сезону були вирішені стереотипними засобами, які іноді не відповідали цікавим, неординарним назвам творів. Але здивувала слухацька аудиторія, яка і справді була занадто скромною за кількістю і нагадувала про «камерність»

Ірина РОМАНЮК.

«НЕ НАШКОДЬ!»

— ВВАЖАЄ ГОЛОВНИЙ ЕКСПЕРТ КИЇВСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ФІРМИ «АВІСТА-КОНСАЛТИНГ» АРТЕМ ГОНТА, З ЯКИМ ЗУСТРІВСЯ КОРЕСПОНДЕНТ СЕРГІЙ ТІНЬ

— Артеме, якби вам запропонували сформулювати етичний кодекс юриста, що б ви насамперед до нього записали? Адже за умов нашого дикого ринку і правового нігілізму багато хто вважає чесність і порядність справжнісінським «неходовим товаром»?

— Можливо, в якихось інших сферах бізнесу початкове накопичення капіталу справді пов'язано з початковим накопиченням елементарної ділової порядності. Але для юриста з самого початку професіональна етика так само необхідна, як і будь-який кодекс. Не менше значення, звісно, має рівень підготовки. У кого він недостатній, той просто не має морального права займатися юридичною практикою. Дилетантство, некомпетентність у наш час обходяться дуже дорого — як окремим комерційним структурам, так і економіці України в цілому. І у юриста, і у лікаря сьогодні єдиний девіз — «Не нашкодь!»

По собі знаю: найважче «розгрібати» чужі помилки господарських договорів, зовнішньоекономічних контрактів, визначати, що криється під вивіскою придуманого кимось «колективного акціонерного підприємства з обмеженою відповідальністю». Нічого не вдієш, досі безсоромно плодять подібних правових монстрів, завдаючи величезної матеріальної шкоди довірливому замовникові. Стягти збитки через суд практично неможливо, і халтура залишається безкарною. Однак вважаю, що ринок і тут невдовзі все розставить по своїх місцях.

— А ви самі готові нести матеріальну відповідальність за якість своїх консультацій, засновницьких документів, зовнішньоекономічних контрактів тощо?

— Безперечно, і в цьому одна з особливостей нашої юридичної фірми. Поки, правда, потреби в цьому не було і, я певен, що й не буде! Адже у нас працюють лише кваліфіковані спеціалісти з господарського права, зовнішньоекономічної діяльності, бухгалтерського обліку і т.д.

— Не секрет, що чимало бізнесменів через високу вартість юридичних послуг воліють взагалі обходитися без них, тим більш, якщо маєш справу з надійним партнером. Для інших дешевше дати один раз комусь хабара, ніж платити юрисконсульту зарплату щомісяця...

— Справді, для багатьох хабар нині — своєрідне мастило в механізмі бізнесу. Але за конфліктної ситуації хабар, та ще комусь вищому, може запропонувати й інша сторона, тому наперед ніколи не відомо, чия «правда» переважить. А є види бізнесу, де хабарів просто не настачишся, якщо вже йти таким шляхом. Найбільш це відчутно для малого і середнього бізнесу, який нині особливо потребує захисту закону і заступництва з боку держави. Безладдя в Україні не зможе тривати завжди, наша молода держава або очиститься від скверни здирства, або загине як нездійсненна...

Повертаючись до проблеми правового забезпечення підприємництва, хочу зазначити, що не варто протиставляти надійних ділових партнерів юридично грамотним договорам про постачання, оренду, страхування і т.д. Одне навряд чи замінить інше, а порада досвідченої людини надасть можливості зробити будь-якого партнера надійним. А економія на юристах найчастіше обертається значно більшими витратами в судах і прямими матеріальними втратами.

— А що нового може запропонувати ваша фірма на ринку юридичних послуг? Адже тут теж конкуренція.

— Найбільше звертаються нині до «Авісти-Консалтинг» у зв'язку з оподаткуванням комерційних структур. Це й консультації, і допомога у складанні річних звітів, декларацій про доходи і т.д. Якщо справа потрапляє до арбітражного суду, ми готові захищати своїх клієнтів і там. Плюс оперативне забезпечення замовників пакетами нормативних документів з оподаткування в міру їх прийняття. Я визначив би це як своєрідну податкову адвокатуру. Звернутися до нас можна й факсом, головне — щоб сам клієнт розумів, що він хоче.

Деякі з своїх послуг ми надаємо в кредит. Наприклад, термінову реєстрацію підприємств «під ключ». Тимчасова відсутність у замовника коштів — не перешкода для звертання до нас. Певен, що право на кваліфіковану юридичну допомогу не може бути привілеєм лише багатих.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 312077.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311100.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».